

tillægget ved bekendtgørelse kan opretholdes. Efter Justitsministeriets opfattelse vil dette - med henvisning til minimumsklausulen i artikel 6, stk. 2 - i givet fald kræve, at tillægget ikke i de omfattede handelsforhold kan fastsættes til mindre end de foreskrevne 7 procent efter direktivet.

Justitsministeriet finder, at der fortsat bør være mulighed for at regulere morarentesatsen, hvis udviklingen i det almindelige renteniveau generelt tilsiger en ændret regulering af morarentesatsen. Der foreslås på denne baggrund ikke ændringer i justitsministerens adgang til hvert andet år efter forhandling med Danmarks Nationalbank og Økonomiministeriet (nu Økonomi- og Erhvervsministeriet) at ændre tillægget, dog således at tillægget ikke kan fastsættes til mindre end 7 procent, jf. lovforslagets § 1, nr. 9 (den foreslåede ændring til § 5, stk. 2).

Endvidere foreslås det at begrænse domstolenes mulighed for i handelsforhold at fastsætte en anden morarentesats end den lovbestemte. I de omfattede handelsforhold giver direktivet nemlig ikke mulighed for at opretholde den gældende regel i rentelovens § 5, stk. 3, om fastsættelse af en lavere morarente. Med henvisning til direktivets minimumsklausul vil den særlige regel om, at domstolene, hvis særlige forhold begrunder det, kan bestemme, at der i handelsforhold skal betales en højere morarente end den lovbestemte morarentesats, derimod kunne opretholdes. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed, jf. lovforslagets § 1, nr. 10 (den foreslåede § 5, stk. 3, 2. pkt.).

Lovforslaget ændrer ikke ved en fordringshavers adgang til - uden for forbrugerforhold - på andet grundlag at kræve højere rente end den lovbestemte morarentesats, jf. lovforslagets § 1, nr. 2 og 3 (de foreslåede § 1, stk. 3 og stk. 4, 1. pkt.). Det vil fortsat bero på aftale eller sædvane, om fordringshaver er berettiget til at tilskrive højere morarente og eventuelt beregne sig morarente af det således opgjorte beløb (renters rente). Der henvises til pkt. 3.1.6. ovenfor.

#### **4.3.2. Generel anvendelse af de foreslåede nye regler om morarentesatsen på rentelovens område**

Den direktivbestemte forhøjelse af morarenten i forhold til det gældende niveau efter renteloven skal gennemføres inden for direktivets anvendelsesområde, dvs. i visse handelsforhold. Efter direktivet kan der ikke fastsættes et lavere procenttillæg end 7, og direktivet åbner ikke mulighed for inden for direktivets anvendelsesområde at udforme lovgivningen således, at morarenten så vidt muligt følger udviklingen i den gennemsnitlige udlånsrente. Det er en følge af direkti-

vet, at morarenten efter omstændighederne vil kunne indeholde et vist strafelement over for skyldneren. Den ændring af de gældende regler, som er nødvendig for at opfylde direktivets krav til national ret, rejser spørgsmål om, hvorvidt reglerne bør ændres tilsvarende også uden for direktivets anvendelsesområde, det vil bl.a. sige i forbrugerforhold.

Spørgsmålet om, hvorvidt der bør gælde en ensartet lovbestemt morarente i handelsforhold og forbrugerforhold har tidligere været overvejet af en arbejdsgruppe under Justitsministeriet, jf. betænkning nr. 1161 fra 1989 om renteloven, side 76-78.

Et mindretal i arbejdsgruppen (repræsentanten fra Det Danske Handelskammer) anbefalede i betænkningen, at der i handelsforhold blev indført et strafelement i morarenten.

Et andet mindretal i arbejdsgruppen (repræsentanten fra Håndværksrådet) anførte, at hvis morarenten var højere i handelsforhold end uden for handelsforhold, ville det få urimelige konsekvenser for detailhandlerne og håndværkerne, idet en sådan ordning ville indebære, at disse erhvervsdrivende som debitorer skulle betale en højere morarente end den, de som kreditorer kunne forlange. I øvrigt tilsluttede dette mindretal sig de øvrige argumenter, som flertallet i arbejdsgruppen anførte mod en differentieret rentesats, jf. straks nedenfor.

Flertallet (de øvrige 6 medlemmer af arbejdsgruppen) anførte bl.a., at en differentieret morarentesats ville medføre betydelige problemer i praksis, bl.a. i forbindelse med behandlingen af inkassosager ved domstolene. En sådan ordning ville desuden komplicere rentelovens system, navnlig fordi de tilfælde, hvor den lavere rentesats skulle anvendes, ikke ville være begrænset til forbrugeraftaler - der i forvejen er undergivet en særregulering - men også ville omfatte forholdet mellem to privatpersoner og forholdet mellem en privat kreditor og en erhvervsdrivende debitor.

Justitsministeriet er enig i, at en differentieret morarentesats bl.a. vil kunne medføre problemer i forbindelse med behandlingen af inkassosager, hvor der som regel ikke foreligger nærmere oplysninger om parternes status og indgåelsen af den aftale, der eventuelt ligger til grund for skyldforholdet.

Hertil kommer, at den foreslåede ændring af morarentesatsens beregningsgrundlag (diskontoen afløses af udlånsrenten) og forhøjelsen af procenttillægget (fra 5 til 7 pct.) vil medføre en ret begrænset forhøjelse af morarentesatsen i forhold til det nuværende niveau.

På den anførte baggrund finder Justitsministeriet, at der ikke bør indføres en differentieret morarentesats. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed